

O NOYMAS

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 16 του Απριλίου 1946

ΓΡΑΦΕΙΑ: Αρμόιος Οικονόμου αρ. 4 | ΑΡΙΘ. 194

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΛΑΖΑΡΟΣ ΒΕΛΕΛΗΣ. Happy Hampstead.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Κρυφά μιλήματα.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ. Θουκυδίδης.

ΕΡΜΟΝΑΣ. Κρυμμένες αναποδιές («Νέα ποιήματα» του Μαρτίζωκη—'Η «Αγάπη» του Χρηστοβασιλή).

ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Από τον κύμο του σολομού—Συμπόλη.

JUDAS ERRANT. 'Ο Παράς (τέλος).

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ. 'Επιστήμη πρωτομάθητη—'Αθρόπινος Μηχανισμός (συνέχεια).

Φ. Α. Γερά κορμιά.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ. Κάτου από την όρη (συνέχεια).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ. Νησιώτικα δηγήματα—'Ο Κούτοβλος.

ΣΤΑΘΗΣ ΔΗΜΑΣ. Κουβέντες με τον άνιψιό μου.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Βαρλέντης. Βελή Γκέας.

Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και Πρόματα ('Ο λόγος του Διαδόχου—'Ολα γύρω σου είναι φως...—Κρητικοί και Νεγρεπόντες—'Η 'Επιτροπή—Οί Μακεδόνες—Βλάχικα γούστα).

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΓΕΡΑ ΚΟΡΜΙΑ

Στο Στάδιο—νά με συμπαθάτε—δεν είδα τους Προγόνους μου, αφού καλά καλά ή 'Ιστορία δε μου τ'ό λείει και ποιοί είναι. Δεν είδα τους αρχαίους αθλητές, δεν είδα τους αρχαίους 'Ολυμπιονίκες. Αιώνες κ' αιώνας τώρα αναπαύονται οι παλικαράδες αυτοί κ' εγώ δε θά γίνω ταφογούτης νάνοιζω τους τάφους τους και νά στολιστώ με τ'α δικά τους, τ'α έντάφια στολίδια. 'Εγώ στο Στάδιο είδα τους Νορβηγούς και τους Σουηδούς και τους άλλους αθλητές, δικούς μας και ξένους, είδα δηλ. ζωντανούς και καλοκαμωμένους ανθρώπους και τους χεροκρότησα με δλη την καρδιά μου—και χεροκροτώντας τους τδ-νιωσα πώς είμαι ζωντανός άνθρωπος και περηφανεύτηκα.

Οί Βορεινοί, που δυο αλάκαιρες μέρες, τις πρώτες των αγώνων, βασιλέψανε στο Στάδιο, δε μ'ας φέρανε δώ τους προγόνους τους για νά μ'ας θαμπώσουνε. Μ'ας φέρανε τ'α γερά τους τ'α κορμιά, τ'α θυμωτά τ'α νιάτα τους, τ'η γοργοπετούσα λεβεντιά τους, τ'ην πλέρια τέχνη τους και μπορούσανε νά φωνάξουν, στα χιλιάδες θεατές τους αποθεώσανε με τ'α χειροκροτήματά τους.

—Σας θαμπώνουνε τ'α κορμιά μας; 'Εμείς με τ'α χέρια μας τ'α φτιάσαμε τέτλια που τ'α βλέπετε.

Και δεν είναι, θαρρώ, μικρό πράμα ή Αύτοδημιουργία νά φτιάχνεις τ'ο κορμί σου γερό, για νά μ'αποδέχεται νά καλοδεχτείς αύριο τ'η γερή ψυχή που θάρθει νάν τ'ο κατοικήσει. Κάτι τέτλιο λέγανε οί αρχαίοι 'Ελληνες και κάτι τέτλιο αποδείχνουνε δλοφάνερα σήμερα με τ'α γερά κορμιά τους οί αληθινοί απόγονοί τους, οί Βορεινοί.

Γιατί μή θαρρείς απόγονοι των αρχαίων 'Ελλήνων είναι κ' εκείνοι που κληρονομήσανε τ'ην ψυχή τους, κι' όχι μοναχά κείνοι που κληρονομήσανε τ'α χρώματα και τις πέτρες τους. Μπορεί οί δεύτεροι νάναι και οί αληθινότεροι απόγονοι, κι' ας μ'ην τ'ο λένε, κι' ας μ'ην καμαρώνουν δσο οί πρώτοι γι' αυτό. Και στ'α ύστερα ένας φυσικά σπάταλος γιός δσα κι' αν κληρονομήσει θάν τ'α σκορπίσει στους τέσσερεις ανέμους και θά τρέξουν οί δουλευτάρηδες γειτόνοι του νάν τ'α μαζώζουν. 'Ετσι τ'ο πάθαμε κ' εμείς. Τ'ην πλούσια κληρονομιά μας τ'η σπαταλήσαμε ανόητα, προσπαίζοντας με Προγονική Δόξα και λιβανίζοντας 'Ιερές Σιμές. Και στ'ο άναμεταξύ οί φιλότιμοι γειτόνοι δουλέψανε κ' είναι σήμερα πλούσιοι με τ'ο δικό μας τ'ο βιός, ενώ εμείς λιμαζούμε και τ'ο ψωμί. 'Ενα μερτικό τ'ης κληρονομιάς μας τ'εχουνε σήμερα οί Βορεινοί και τ'ο χαίρουνται. 'Ας δουλέψουμε νάν τους τ'ο πάρουμε, γιατί με τ'ο «δώσε μου, αφεντικό, δ,τι μου π'ήρες», δε γίνεται τίποτα· χρειάζεται δουλιά και δουλιά.

'Αντί λοιπό νά σαλιαρίζουμε λόγια κούφια, αεροφουσκωμένα, δίχως νόημα, πώς «δ Μέγας Πάν δεν απέθανε» και πώς «τ'α νερά του Κλαδέου και του 'Αλφειού νανουρίζουν τ'ον ύπνον των θεών και των ήρώων», ας βάλουμε μυαλό πιά κι' ας δουλέψουμε. Αυτό τ'ο μεγάλο μάθημα μ'ας δίνουν οί 'Ολυμπιακοί 'Αγώνες κι' αξίζει, μ'α τ'ην 'Αλήθεια, νά κερδίσουμε κ' εμείς απ' αυτούς ένα μάθημα.

Φ. Α.

ΜΥΣΤΙΚΑ ΜΙΛΗΜΑΤΑ

(Τ'ο δημοσίεψε τ'ο «Νέο 'Αστυ» στο έξοχο πανηγυρινό του φύλλο τ'ης περασμένης Κυριακής).

Η Μούσα του ύμνου

Παλάτι, θέατρο, ναός; 'Ο,τι κι' αν είσαι, δ θάμπη! 'Η αρχαία ψυχή σ'ε κατοικεί;

Τάχα τ'ο μάρμαρο ή αυτή στους γύρους σου ετσι λάμπει;

'Ολύμπιος ύμνος μέσα μου παλεύει. Τρέχω έτσι.

Η Μούσα που στοχάζεται

Κορπούλες μί τ'α πλάγια σας κλιμακωτά, που ή χλόη φύτρωνε άπάνω σας λιγνή, και ζούσατε, δ τί κρέμα! Δεν είστε πιά. Και μέσα μου ξυπνάει τ'ο κυρλότ. Τώρα τ'ο πλούσιο μάρμαρο σ'ε έθαψε· είναι μνήμη.

Η Μούσα του ύμνου

Γύρισες πίσω, πάγκαλη ψυχή,
Ξητή μιά τ'η γ'η τ'η μοναχή,
Που σου τ'η δώσαν οί θεοί πατρίδα και θρονί σου;
Σάν τ'ο καπλάνι λύγισε, κορμί, σάν πέτρα στήσου.

Η Μούσα που στοχάζεται

Θρονί της και πατρίδα της; Τάθνατα και θεία
Παντού σάν τ'α τ'α δείχνονται, παντού σάν τ'α στοι-
[χεία,
Παντού δπου στέκουν τ'α καλά, τ'α ληθινά, τ'α άραιά.
'Οπου βωμός είν' ή Ζωή κι' δπου Θεός ή 'Ιδέα.

Η Μούσα του ύμνου

'Αρχαία ψυχή, στού πρώτου σου κορμιού τ'αράξοδολ
Γύρισες πίσω; 'Ανίστησαι τ'ην άκριδή σου πόλη;
Μαζί σου όλα τ'ανάστησαι; 'Ακούω τ'ο Σοφοκλή σου,
Καθώς πρωταγικήθηκε, τ'ο μίλημα, στή γ'η σου.

Η Μούσα που στοχάζεται

Γυρίζουν όλα αλλάζοντας. Κ' εγώ ξκουτα μιά μέρα
Κάποιο τραγούδι τ'ου βουνού που τ'όλεγε τ'ο στόμα
Και τ'όπαιζε συντροφικά χωριάτικα φλογέρα,
Και μέσα του σ'ε ξάνοιξα κ' εμπρός μου σ' έχω ακόμα,
'Αρχαία ψυχή, νά πολεμώ; μέσ' στο τραγούδι έκείνο
Γιά νά ύψωθής, κορυθαλός, για νά φυτρώσης κρύνο.
Τ'αηδόνι πάει τ'ο Κολωνού και είν' δνείρο ή λαλιά
[του,
Βιβλία, τ'ο κάλου, λείψανα, και τ'ης σοφίας ή βρύση...
Και μιά φλογέρα είναι γραφτό με νέο σκοπό έδω κ'έτσι
Νά ξαναδράξη τ'ονειρο και νά τ'ο ξαναζήση.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΙΨΙΟ ΜΟΥ

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Δικός μας λοιπόν δ πρώτος 'Ολυμπιονίκης...

ΕΓΩ. Και δικός μας νά μ'αν είτατο δν παύαζε· μικρό τ'ο κακό.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Μά τί; Δεν πρέπει νά πάρουμε κ' εμείς ένα βραβείο;

ΕΓΩ. 'Ενα; Μακάρι νάν τ'α παίρναμε όλα... Μά κι' α δεν τ'α πάρουμε...

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Δε σ'ε καταλαβαίνω.

ΕΓΩ. Θά με καταλάβεις. 'Α μ'ας νικούσανε οί 'Εγγλέζοι κ' οί Γερμανοί στή σκοποβολή θαρρείς θά ζημιωνόμαστε;

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Χμ!

ΕΓΩ. 'Η πατρίδα μας σ'τον πληθυσμό είναι νά πούμε μιά επαρχία τ'ρίτης ή τέταρτης σειράς τ'ης 'Αγγλίας και τ'ης Γερμανίας. 'Ενα λοιπόν Κράτος θάν κι' αυτά έχει νά διαλέξει ένα δυο σκοπευτές καλούς μέσα σ'ε τόσα μιλιούνια κατοίκους. Και δεν τ'ο είναι δύσκολο νάν τους βρεί. Τ'ο ίδιο μπορούμε νά πούμε και για τ'α άλλα τάγωνίσματα.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. 'Ισα ίσα αυτό λέω κ' εγώ· και γι' αυτό δ'α ή νίκη μας στή σκοποβολή έχει μεγάλη σημασία.